

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

§. 1. De scientia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

QVINTA CLAVSULA.

§. VI. Quibuscunque Privilegiis non obstantibus.

Diximus initio hujus c. §. 2. num. 1. clare in Tridentino dispositum, ut nullus Religiosus sine Episcopi approbatione valeat secularium Confessiones excipere. Id breviter expendamus, nam non desunt, ut Bordon. Ascan. Tamb. de Iur. Ab. Peyrinus apud Dianam p. 9. r. 3. ref. 36. Rodr. Henric. Navar. Lopez apud Ant. Escob. Theol. Mor. l. 1. c. 1. §. 2. probl. 30. qui propter privilegia Mendicantium, & cum ipsis participantium, negent illa indigere; cum tamen nos firmiter, & omnino tenendum esse, pronunciamus, ea ipsos egere, Suar. Fagund. Lud. à Cruce, Rodriq. priorem sententiam relinquentes Escob. l. c. eosdem citans Doct. mox citandos, perinde prorsus, ac indigent ceteri Sacerdotes Seculares. Probatur manifeste, tum ex verbis Tridentini, toties allatis nimis apertis, tum Vrb. VIII. Cum sicut accipimus, 12. septem 1628. idem declarante; id, quod proceditiam, si sine causa Episcopus nolit approbare. Qui curiosus est, videat rationum confictus, & victoriam nostræ doctrinæ apud non paucos Doctores, præsertim quos lo. Sanc. d. 48. n. 7. & Dianam p. 11. r. 2. ref. 111. & 121. & p. 9. r. 3. ref. 36. & p. 5. r. 13. r. 45. agentem contra Brumum, hanc, & similia privilegia plus æquo defendentem, nec denique omitatur De Lugo de pœnitent. d. 21. à num. 51.

DIGRESSIVNCULA.

De Privilegio quo aliqui, dum iter agunt gaudent, excipiendi Confessiones Secularium, sine approbatione Ordinarii loci.

1. Ex hoc Tridentini & Urbani Dacreto nascitur sequens difficultas. Eugenius VI. Minoribus, Gregorius vero XII. Patribus Societatis Iesu, hoc Privilegium concessit, ut refertur in nostro Compendio Privileg. V. Confessorius, n. 2.

Confessarii hostri, ac Prædicatores ab aliquo Ordinario semel approbati, & à suis Superioribus ad ejusmodi munera deputati, quovocunque sive mari, sive terra iter faciant, possunt, (non repugnantibus, tamen Curatis Parochialibus Ecclesiarum,) Verbum Dei prædicare, & quovocunque Christi Fidelium Confessiones audire, dummodo id non faciant in Oppidis, in quibus Ordinarii existant.

2. Dubitatur iam, an hoc Privilegium sit à Tridentino, vel Urbano revocatum?

Respondeo. Esse revocatum, affirmant aliqui: non esse revocatum, docet De Lugo de pœn. d. 21. num. 29. cum quo constanter sentio: quia & Tridentinum, & Urbanum revocant Privilegia nullam requirunt approbationem, ac hoc, & illam requirit, & multas habet restrictiones.

3. Tria autem nota in prædicto Privilegio. Primo, illud (non repugnantibus Parochis) unde si consulto effugiam præsentiam Parochi, ne cognoscens excipere me Confessiones, impediatur, tunc excipio, quia adhuc Patet, ut non repugnat.

2. Secundo, Si in aliquo adfuit Vicarius Generalis, non vero Episcopus, ut non possum hoc Privilegio, quia Vicarius Generalis Ordinarius est.

3. Tertio, Si ego hic approbatus me conferam in aliquem locum alicuius Diocesis, ubi non sum approbatus ad finem, ut alicuius Confessionem ibi excipiam, non possum uti hoc privilegio. Sic respondi abhinc multis annis eidem ex nostris, qui Messana, ubi erat approbatus, ad Oppidum quoddam Calabriae, ubi approbatus non erat, ire intendebat, ad cuiusdam primarii vici Confessionem excipiendam, Ratio fuit, quia illa verba privilegii (quandocunque sive mari, sive terra iter faciant) significant motum per locum, ergo idem significant, atque per transitum, seu transeunter, seu ut loquitur De Lugo, in itinere, & transitu: at aliquo se de industria conferre; ut ibi Confessiones audiat, nullo modo dicitur transeunter, seu per transitum, seu in transitu ibi reperiri.

Quid si dia moraturus, sed certe transeunter propter alia negotia, in illum locum me conferam, possumne ibi hoc privilegio uti? Respondeo, certè tunc magis videris illic esse per transitum, quam si in fraudem approbationis consulto eas, ut Confessionem audias; & nihilominus à N. R. P. Generali, vel S. Sede maiorem huius dubitationis explicationem expecto.

CAPUT VI.

De aliis conditionibus, requisitis in Ministro Confessionis.

§. I. De Scientia.

Hic vel expendi potest, qualisnam habitualiter in Confessario residere debeat, vel qualisnam actualiter exercenda sit, dum actu Confessiones excipit.

Scientia Confessarii habitualis.

1. Difficile est, ad unguem decernere, ad quem gradum ascendere debeat scientia in Confessario, cuius munus est Iudicis, Magistri, & Medici quoad salutem penitentis. Ex placitis tamen DD. tria ab ipso scienda colligo, & quidem in meliore gradu à Confessario Mercatorum vel Principum, quam rusticorum, quam mulierum, quam puerorum, &c. Nam Primo scire Confessarius debet, quæ pertinent ad seipsum, quæ scilicet potestate polleat, in quos subditos, virisne, an etiam mulieres, &c. ad quæ peccata, & ad quæ excommunicationes absolvens, ejus potestas extendatur. Quod ultimum, est scire, quoniam casus sunt reservati, qui non item.

2. Secundo, quæ pertinent ad ipsum penitentem, quamnam scilicet dispositionem asserere debeat penitens, ut sit absolutione dignus, quo dolore de offensâ Dei, quò proposito amplius non peccandi, quâ integritate Confessionis, &c.

3. Tertio, quæ pertinent ad ipsa peccata, quamnam scilicet asserant obligationem restitutionis, quamnam satisfactionem partis. Quamnam sint ex se venialia, quæ mortalia. Quamnam circumstantiæ mutant speciem peccatorum, quæ non item.

4. Hæc ergo debent à Confessario aliqua tandem ratione cognosci, ita saltem ut dubitare de iis possit, ut quæ (salvo semper sigillo) ea, vel in libris recognoscere, vel in casibus occurrentibus sciscitari possit à Doctore, iussu interim, quando oportebit, penitente redire, post casum exagitatam, dilata Absolutione. Poterit etiam idem ingenuè à Confessario moneri, ut alium doctiorem conveniat. Quæ profecto probi Confessarii præstare non erubescunt, perinde, ac præstantissimi Medici, in morbis gravibus, alios advocare ad concilium, non dedignantur.

5. Inquires. Ejusmodi scientia estne ad validitatem Confessionis necessaria, an dumtaxat ad licitam administrationem?

Respondeo Bossius de Iubil. sect. 3. casu 2. n. 168. citans Gabr. Nau. Caer. docet Confessarium, nisi sciat discrimen inter lepram & lepram, id est inter peccatum mortale, & veniale in casibus communiter contingentibus, invalide Confessiones excipere. Sed Suar. d. 18. de Pœnitent. sect. 2. n. 12. sequi omnino debemus docentem per ejusmodi ignorantiam illicitè solum exerceri munus Confessarii. Ratio est, quia valor in Sacramentis satis habetur, si ponatur materia, & forma cum intentione legitimi Ministri, ad quam in casu nostro sufficit, ut Confessarius cognoscat

gnoscat peccatum sub confusa ratione peccati; id est offense Dei. Ita Præposit. ap. Dian. p. 11. tr. 4. ref. 10. V. *His tamen non obstantibus*. Et Confirmatur ex communi doctrina, imo ex communi praxi, qua in articulo mortis quilibet indoctus Sacerdos potest infirmum absolvere, & si alius non adsit, debet. Quod si indoctissimus ita sit Sacerdos, ut ne peccati quidem rationem confusam noscat, (sed hoc difficile est, nisi forte is mente læsus omnino sit) valde dubita, (Favet dubitationi Suarez l. c. n. 10.) an valida sit ab ipso collata absolutio; si enim rationem peccati non agnoscit, quid absolvit, seu quam intentionem absolvendi habere poterit? Vide apud Dianam citatum, varia Doctorum placita, circa hanc questionem nobis ad praxim tendentibus minime necessaria.

7. Ex dictis infero, mortaliter delinquere eos. Ita Præposit. ap. Dian. l. c. sine. Suar. mox citat. & passim; qui de industria querunt Confessarium indoctum respectui status ipsorum: ipsi enim is mederi utiliter nequit. Dixi de (industria) nam ceterum presumere semper debet, omnes Confessarios expositos sufficienter esse doctos, nisi contrarium tibi positive constet. Lege Suar. d. 28. de pen. sec. 2. n. 9. Adde, doctum poenitentem posse Confessarii indocti defectum sua sapientia non raro supplere. Vide mox n. 13.

8. Infero Secundo, mortaliter peccare Ordinarios, si quando concedunt facultatem excipiendi Confessiones Sacerdotibus insufficientibus. Et tamen hic notanda limitatio: Quando enim in Villis, & Pagis non adest copia Doctoris, potest indoctus eligi in Confessarium, satis enim est, aliquem ibi, quamvis indoctum, præsto esse, quam nullum. Considerent tamen Episcopi onus, quod ipsis incumbit suis ovis etiam propriis expensis, consulendi.

9. Infero Tertio, ipsum Confessarium peccare item graviter, si se insufficientem noscens, extorquat dictam facultatem, se enim exponit periculo, perperam ministrandi Sacramentum.

10. Ad tollendos amen scrupulos timorati Sacerdotis, qui semper se insufficientem existimat sciat, si bona fide ipse procedens, videt se approbati ab Ordinario, vel à piis, doctisque viris, qui cum noscunt, vel quibus se examinandum præbuit, sciat inquam, se tuto posse Confessoris munus admittere, & exercere.

11. Quid, si sit dubium negativum de mea sufficientia. Respondeo. Vel inquiris si dubium sit in te, vel, si sit in Ordinario, qui te exponit. De Ordinario, aio ipsum peccare, si te exponat, quia sic exponeret Sacramenta à te conferenda periculo malæ administrationis, nisi tamen adsit casus limitationis inducæ n. 8. De te aio, excusari à præcepto Superioris, Conscientiam enim tu deponere super ipsius iudicio potes.

Scientia Confessarii actualis.

12. Non semper obligatur Confessarius, dum excipit Confessiones, de singulis, quæ dicuntur à poenitente, ferre hic & nunc iudicium, an sint venialia, an mortalia, nam sæpe, sive quia poenitens rudis se explicare amplius ignorat, sive quia cognosci nequit, an adfuerit plena advertentia in actione prava, sive ob rationem

aliam, ejusmodi iudicium ferri ne à doctissimo quidem potest. Posito ergo quod Confessarius, ut modo diximus, sciat communiter, quæ sint immortalia, quæ venialis habet, si communiter ea discernat, ut possit poenitentiam in satisfactionem, & debita ratione pender imponere.

13. Peritia interdum poenitentis adjuvare, ut diximus, iudicium Confessarii potest, non solum quia poenitens pius est, & doctus, cuius iudicio statim potest verum etiam, quando agitur de professione, quæ poenitens exercet. Si is enim v. g. est poenitens licet cator, poterit Confessor ei fidem habere, dicenti contra dictum non continere iniustitiam. Faveat tamen his difficultioribus rebus pertinentibus ad ius, confessor esse doctus, & Theologos, ut iam dictum est, nam in rebus pertinentibus ad factam ipsam, poenitentem ea arte, vel professione, de qua agitur, scilicet acquiescere poterimus.

14. Quid, si post peractam Confessionem, Confessor vel poenitens, re melius expensa, advertat effectum, quod ut veniale absolutum fuit? Respondetur, poenitens fideliter suam actionem narravit, & Confessor illud, quamvis ut mortale cognitum poterat credere, non est necesse iterum adduci ad Confessionem. Satis enim fuit, & quidem directe absolutum, & licet secus asseramus, scrupulis omnia scatebunt. Quod non poterat absolvere; erat enim casus reservatus, ut satis in *Methodo Confessionis* l. 3. c. 3. §. 8. ubi late, & versaliter prosecutus sum, quid agendum in casu, post Confessionem aliquis error in ipsa Confessione brevisse, animadvertatur.

§. II. De aliis requisitis in Confessaria.

1. **P**lura dicta sunt in præcedentibus, quæ in Confessario requiruntur. Solum superfluum dictum viter innuenda.

Primo enim esse in statu gratiæ Confessor debet sine peccato hoc Sacramentum administrare, cui quidem prudenter sibi persuadebit, si non cognoscatur in peccatum mortale, vel si cognoscatur tamen, sive per contritionem, bona fide existimatum, sive per legitimam Confessionem, statum gratiæ recuperavit. Sed hoc, & An sit aliquis casus exceptionis. An non peccet: quoties in statu pravo existeret, absolveret, peccet quando audit peccata, sed ante absolutionem conferendam se onerat, dixi sufficienter, & dicitur *Methodol. expedita Confessionis* l. 3. c. 3. §. 3. & l. 2. c. 1. num. 65.

2. Secundo, Confessarius non debet esse excommunicatus, nec suspensus ab officio (hoc est non suspensus ab actibus, sive Ordinis, sive jurisdictionis) nec interdictus etiam si per contritionem ipse existimet, se esse in gratia, nam censura affectum remouet à prædictis actibus ecclesiæ. Et invalide quidem ageret, si censura vitandi vinculus esset, illicite, si non vitanda, sequæ ipse peccet, quæ sunt quæstiones pertinentes ad Tractatum de Confessione, de quibus infra suo loco.

Atque hic finis esto Tractationis de Sacramentum Poenitentia, cui adnectimus *Tractatum de Casibus* huius